

Uchwała Nr V/1/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 4 stycznia 2023 roku

**w sprawie opinii do projektu uchwały o Wieloletniej Prognozie
Finansowej Gminy Daszyna**

Na podstawie art. 13 pkt 12 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki	- przewodniczący
2. Anna Adamczewska	- członek
3. Krzysztof Kozik	- członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie z uwagami projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Daszyna na lata 2023-2036.

Uzasadnienie

Skład Orzekający rozpatrzył przedłożony przez Wójta Gminy Daszyna projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w tym prognozy kwoty długu oraz załączonego do uchwały wykazu przedsięwzięć, mając na względzie zapewnienie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w latach następnych, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania. Skład Orzekający odnotowuje, że przedmiotowy projekt wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 19 grudnia 2022 roku.

Na podstawie przedłożonego projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Daszyna Skład Orzekający ustalił, co następuje:

Wieloletnia prognoza finansowa, w myśl art. 227 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, została opracowana na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych, a w części dotyczącej prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, na cały okres spłaty zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań.

Wykaz przedsięwzięć ujętych w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, co do zasady, spełnia wymogi określone w art. 226 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych.

Wartości przyjęte w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dla 2023 roku są zgodne z wartościami przyjętymi w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok, w szczególności w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu Gminy, co wypełnia dyspozycję art. 229 uprzednio opisaney ustawy. Zawarte w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej upoważnienia dla organu wykonawczego Gminy mieszczą się w granicach upoważnień określonych w art. 228 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w latach 2023-2036 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W latach 2024-2036 prognozowane dochody bieżące budżetów zaplanowano w wysokościach wyższych od wydatków bieżących, zakładając osiągnięcie w każdym roku tzw. nadwyżek operacyjnych. Natomiast dla 2023 roku Gmina Daszyna prognozuje dochody bieżące w wysokości niższej od wydatków bieżących (tzw. deficyt operacyjny) na poziomie 611.105,82 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych, zatem zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Przy powyższym Skład Orzekający podkreśla, że wprawdzie przepisy dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże w praktyce takie działanie jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że w latach 2023-2036 Gmina Daszyna założyła znaczny wzrost dochodów z tytułu dystrybucji gazu oraz dostarczania wody, które to dochody mają wpływ na wysokość prognozowanych nadwyżek operacyjnych. W 2023 roku Gmina planuje dochody z tytułu dystrybucji gazu w wysokości 1.340.000,00 zł, a w latach 2024-2036 przyjęto 3.140.000,00 zł w każdym roku. Z kolei dochody z tytułu dostarczania wody w 2023 roku Gmina prognozuje na poziomie 4.575.900,00 zł, w 2024 roku zakłada się 5.428.500,00 zł, w latach 2025-2036 przyjęto, że dochody wyniosą 5.583.600,00 zł w każdym roku. Zdaniem Składu Orzekającego uzyskanie zwiększonych dochodów z tytułu dystrybucji gazu oraz dostarczania wody pozostaje uzależnione od faktycznego zapotrzebowania odbiorców, a tym samym od czynnika niepewnego oraz niezależnego od Gminy.

W 2023 roku Gmina zaplanowała dochody majątkowe z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje w kwocie 9.348.746,58 zł, w tym dotacje na zadania z udziałem środków europejskich to kwota 1.611.799,91 zł. Jak wynika z projektu prognozy, najwyższy plan dochodów z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje Gmina Daszyna planuje w 2024 roku w wysokości 10.442.798,80 zł.

Z projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Daszyna wynika również, że najwyższy plan wydatków majątkowych przyjęto na 2024 rok - w kwocie 14.775.369,05 zł. W 2023 roku przyjęto plan wydatków majątkowych w kwocie

14.274.416,32 zł, w tym wydatki majątkowe na zadania realizowane z udziałem środków europejskich planowane w wysokości 1.908.484,33 zł (13,37% wydatków majątkowych).

Prognozowana kwota długu Gminy Daszyna na koniec 2023 roku wynosić będzie 15.548.972,65 zł, co stanowi 44,46% planowanych dochodów budżetu ogółem. Natomiast najwyższa prognozowana kwota długu w całym okresie prognozy przypada na 2024 rok, w którym zakłada się, że dług wyniesie 16.436.981,97 zł i będzie stanowił 43,35% dochodów ogółem prognozowanych na 2024 rok. Począwszy od 2025 roku założono tendencję malejącą kwoty długu. Według założeń przyjętych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej w 2023 roku spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie przychodami z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych. W 2024 roku dług zostanie sfinansowany przychodami zwrotnymi. Począwszy od 2025 roku Gmina prognozuje, że spłata zadłużenia zostanie pokryta nadwyżkami budżetów, które *de facto* zostaną wypracowane z nadwyżek operacyjnych, jakie Gmina zamierza wypracować w każdym roku objętym projektem prognozy.

Zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik dopuszczalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu. Przy realizacji wielkości założonych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2023-2036 Gmina Daszyna wykazała, że obciążenie budżetów z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej wskaźnika dopuszczalnego ustalonego dla danego roku, zatem spełniona zostanie reguła z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że w 2026 roku poziom obciążenia budżetu spłatą długu oscylować będzie w granicach wskaźnika dopuszczalnego, gdyż rzeczona relacja przedstawia się następująco: 18,19%/18,33% (różnica 0,14 p.p.). W ocenie Składu Orzekającego powyższe oznacza, że w 2026 roku możliwość spłaty długu Gminy Daszyna obciążona jest ryzykiem. Zdaniem Składu Orzekającego zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie wymagało pełnej realizacji prognozowanych założeń, w tym w szczególności osiągnięcia wskaźników jednorocznych (*wiersz 8.2 załącznika nr 1 do projektu wieloletniej prognozy finansowej*) w wielkościach nie niższych niż przyjęto w założeniach. Skład Orzekający podkreśla także, że przy realizacji założeń zawartych w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Daszyna należy przede wszystkim mieć na uwadze wykonanie nadwyżek operacyjnych w przyjętych wielkościach, bowiem wysokość wykonanych nadwyżek operacyjnych wpływa na wielkość dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu, jak również na możliwość realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych Gminy, a także począwszy od 2025 roku na możliwość spłaty długu Gminy bez konieczności zaciągania przychodów zwrotnych. Nadto Skład Orzekający podkreśla, że na zachowanie reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych, może mieć wpływ wysokość dochodów przewidywanych do uzyskania przez Gminę Daszyna, w tym z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje, których łączna wysokość w latach 2023-2024 wynosi 19.791.545,38 zł. W związku z tym, w ocenie Składu Orzekającego, konieczne jest terminowe, zgodne z harmonogramami wykonanie tychże zadań z uwzględnieniem przyjętego sposobu ich finansowania, tak by nie zaistniała konieczność zwrotu wyżej wskazanych środków.

Reasumując, przyjęte w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej założenia będą wymagały, począwszy od 2023 roku bieżącego monitorowania. W przypadku, gdyby założenia finansowe przyjęte w prognozie nie były osiągnięte koniecznym stanie się dokonanie korekty wielkości w niej przyjętych dla zapewnienia spełnienia przez Gminę Daszyna reguł fiskalnych wynikających z ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Stosownie do art. 230 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 246 ust. 2 tejże ustawy niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Tomasz Karwicki